

โครงการถอดรายการสินค้าออกจากรายการที่ถูกขึ้นบัญชี
การใช้แรงงานเด็กหรือแรงงานบังคับ (TVPPRA List และ EO List)

๑. หลักการและเหตุผล

กระทรวงแรงงานสหรัฐอเมริกาได้จัดทำบัญชีรายชื่อสินค้าที่มีเหตุผลเชื่อได้ว่าผลิตโดยการใช้แรงงานเด็ก แรงงานบังคับ (List of Goods Produced by Child Labor or Forced Labor หรือ TVPPRA List) ภายใต้กฎหมาย Trafficking Victims Protection Reauthorization Act (TVPPRA) 2005 เพื่อให้สังคมมีความตระหนักถึงปัญหาการใช้แรงงานเด็ก แรงงานบังคับทั่วโลก เป็นการส่งเสริมความพยายามในการแก้ไขปัญหา โดยไม่ได้มีวัตถุประสงค์ที่จะลงโทษ แต่ต้องการให้เกิดการประสานงานและการทำงานร่วมกันที่มีกลยุทธ์และเป้าหมายชัดเจนมากขึ้นระหว่างผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว นอกจากนี้ยังมีการจัดทำบัญชีรายชื่อสินค้าที่มีการใช้แรงงานเด็กบังคับ หรือแรงงานเด็กขี้ดหนี้ (List of Products Produced by Forced or Indentured Child Labor หรือ EO List) ภายใต้คำสั่งผู้บริหารที่ ๑๓๑๒๖ (Executive Order 13126) ซึ่งลงนามโดยประธานาธิบดีบิล คลินตัน กำหนดให้กระทรวงแรงงานสหรัฐอเมริกาทำบัญชีรายชื่อสินค้าและประเทศผู้ผลิตที่ผลิตโดยการใช้แรงงานเด็กบังคับ และให้คู่ค้าของรัฐบาลกลางสหรัฐอเมริกา ต้องดำเนินการตรวจสอบว่าสินค้าที่ส่งให้นั้นผลิตโดยการใช้แรงงานเด็กบังคับหรือไม่

ปัจจุบันสินค้าของประเทศไทยถูกจัดอยู่ใน TVPPRA List และ EO List รวมจำนวน ๕ รายการ คือ สินค้าประเภท กุ้ง ปลา อ้อย เครื่องนุ่งห่ม และสือลามก ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทย เกิดผลทางจิตวิทยาต่อผู้ซื้อ ผู้บริโภคในตลาดประเทศสหรัฐอเมริกาและกลุ่มประเทศในทวีปยุโรป โดยถูกใช้เป็นข้ออ้างในการกีดกันสินค้า ส่งผลต่อการพิจารณาให้สิทธิพิเศษทางภาษีของประเทศไทยแก่สินค้าของประเทศไทย ทำให้กระทบต่อธุรกิจการส่งออกอันถือเป็นแหล่งรายได้หลักทางหนึ่งของประเทศ ซึ่งในการพิจารณาถอดสินค้าออกจากบัญชีดังกล่าว ประเทศสหรัฐอเมริกามีหลักเกณฑ์ในการพิจารณา โดยคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่

- ๑) ความแพร่หลายของแรงงานเด็ก แรงงานบังคับ โดยอ้างอิงจาก
 - (๑) ข้อมูลจากการวิจัยอิสระ
 - (๒) ข้อมูลจากการวิจัยและการตรวจสอบของภาครัฐ
 - (๓) ข้อมูลจากการตรวจสอบของภาคเอกชน
- ๒) การมีระบบหรือมาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการใช้แรงงานเด็ก แรงงานบังคับ โดย
 - (๑) การมีกฎหมายที่เข้มแข็งและบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด
 - (๒) โครงการช่วยเหลือทางสังคมของภาครัฐ
 - (๓) การตรวจสอบและการเยียวยาโดยภาคเอกชน
 - (๔) การตรวจสอบและการให้ความสนับสนุนโดยภาคประชาสังคม
- ๓) ความเป็นอิสระในการตรวจสอบยืนยัน โดย
 - (๑) การมีส่วนร่วมของตัวแทนกลุ่มแรงงาน
 - (๒) กลไกการร้องเรียน ร้องทุกข์ ที่เข้มแข็ง
 - (๓) การดำเนินการของภาคประชาสังคมที่ปราศจากการกีดกันหรือข่มขู่
 - (๔) ผู้ตรวจสอบเข้าถึงแรงงานหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้โดยอิสระ

/ในปริมาณประมาณ...

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กระทรวงแรงงาน โดยคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อติดตามและรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหการใช้แรงงานเด็ก แรงงานบังคับ ในกลุ่มสินค้าประเภทกุ้ง ปลา อ้อย และเครื่องนุ่งห่ม เพื่อกำหนดกรอบ รูปแบบ แนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหา รวมถึงกำหนดนโยบายสำคัญที่จะดำเนินมาตรการลดรายการสินค้าออกจากบัญชีรายชื่อที่มีการใช้แรงงานเด็ก หรือแรงงานบังคับ โดยมีเป้าหมายที่จะลดรายการสินค้าอย่างน้อย ๑ รายการ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕

กองคุ้มครองแรงงาน ในฐานะหน่วยงานหลักในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานเด็ก และแรงงานบังคับ จึงจัดทำโครงการลดรายการสินค้าออกจากรายการที่ถูกขึ้นบัญชีการใช้แรงงานเด็กหรือแรงงานบังคับ (TVPRA List และ EO List) เพื่อให้มีการดำเนินกิจกรรมขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของกระทรวงแรงงาน อันสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การพิจารณาถอดสินค้าของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งจะนำไปสู่การที่ประเทศไทยสามารถลดรายการสินค้าออกจาก TVPRA List และ EO List ได้ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อแสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ ความมุ่งมั่น ในการร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานเด็ก แรงงานบังคับ ในสินค้าประเภทกุ้ง ปลา อ้อย และเครื่องนุ่งห่ม ของภาครัฐบาล ภาคอุตสาหกรรม และภาคประชาสังคม

๒.๒ เพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมได้มีกรอบแนวทางการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานเด็ก แรงงานบังคับในสินค้าประเภท กุ้ง ปลา อ้อย และเครื่องนุ่งห่ม

๒.๓ เพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมและภาคประชาสังคมได้มีส่วนร่วมในการตรวจติดตามการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานเด็ก แรงงานบังคับในสินค้าประเภท กุ้ง ปลา อ้อย และเครื่องนุ่งห่ม ปรากฏแก่สาธารณชน

๒.๔ เพื่อรวบรวมและพิจารณาข้อมูลผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานเด็ก แรงงานบังคับในสินค้าประเภท กุ้ง ปลา อ้อย และเครื่องนุ่งห่ม กำหนดแนวทางการจัดทำรายงานลดรายการสินค้าออกจาก TVPRA List และ EO List

๓. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสินค้าที่ถูกจัดอยู่ในบัญชี TVPRA List และ EO List

๔. วิธีดำเนินการ

โครงการลดรายการสินค้าออกจากรายการที่ถูกโครงการลดรายการสินค้าออกจากรายการที่ถูกขึ้นบัญชีการใช้แรงงานเด็กหรือแรงงานบังคับ (TVPRA List และ EO List) ประกอบด้วย ๔ กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมประกาศแสดงเจตนารมณ์หรือลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการป้องกันและแก้ไขปัญหการใช้แรงงานเด็กและแรงงานบังคับในสินค้าประเภทกุ้ง ปลา อ้อย และเครื่องนุ่งห่ม (MOU) ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม จำนวน ๑ ครั้ง ผู้เข้าร่วมจำนวน ๒๐๐ คน

กิจกรรมที่ ๒ การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำกรอบแนวทางการดำเนินงานของสถานประกอบการในการป้องกันและแก้ไขปัญหการใช้แรงงานเด็ก แรงงานบังคับ ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม จำนวน ๑ ครั้ง ผู้เข้าร่วมจำนวน ๕๐ คน

/กิจกรรมที่...

๑๐๓

กิจกรรมที่ ๓ ติดตามการดำเนินงานตามกรอบแนวทางการดำเนินงานของสถานประกอบกิจการในการป้องกันการใช้แรงงานเด็ก แรงงานบังคับ ลงพื้นที่ในสถานประกอบกิจการ จำนวน ๔ ครั้ง

กิจกรรมที่ ๔ ประชุมคณะอนุกรรมการเพื่อติดตามและรวบรวมข้อมูลการดำเนินงาน ป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานเด็ก แรงงานบังคับในกลุ่มสินค้าประเภทกุ้ง ปลา อ้อย และเครื่องนุ่งห่ม เพื่อพิจารณาข้อมูลผลการดำเนินงานและกำหนดแนวทางการจัดทำรายงานถอดรายการสินค้าออกจาก TVPRA List และ EO List จำนวน ๑ ครั้ง

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ - กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

กิจกรรม	ช่วงระยะเวลา									
	๒๕๖๓	๒๕๖๔								
	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑. ประกาศแสดงเจตนารมณ์หรือลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ		←→								
๒. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำกรอบแนวทางการดำเนินงานของสถานประกอบกิจการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานเด็ก แรงงานบังคับ	↔									
๓. ติดตามการดำเนินงานตามกรอบแนวทางการดำเนินงานของสถานประกอบกิจการในการป้องกันการใช้แรงงานเด็ก แรงงานบังคับ							←→			
๔. จัดประชุมคณะอนุกรรมการเพื่อติดตามและรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานเด็ก แรงงานบังคับในกลุ่มสินค้าประเภทกุ้ง ปลา อ้อย และเครื่องนุ่งห่ม										↔

๖. พื้นที่ดำเนินการ

สถานที่ราชการและสถานที่เอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานครและส่วนภูมิภาค

๗. งบประมาณ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนงานยุทธศาสตร์จัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ โครงการที่ ๑ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ด้านแรงงาน และการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย กิจกรรมหลักที่ ๑ ส่งเสริม พัฒนา และกำกับดูแลให้แรงงานที่เป็นกลุ่มเสี่ยงได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย งบดำเนินงาน หมวดค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ รหัส ๓๐๐ จำนวน ๔๔๗,๕๐๐ บาท (สี่แสนสี่หมื่นเจ็ดพันห้าร้อยบาทถ้วน) ตามประมาณการที่แนบ โดยขอถัวจ่ายทุกรายการ ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ ใช้งบประมาณ จำนวน ๒๒๐,๐๐๐ บาท (สองแสนสองหมื่นบาทถ้วน)

กิจกรรมที่ ๒ ใช้งบประมาณ จำนวน ๙๗,๕๐๐ บาท (เก้าหมื่นเจ็ดพันห้าร้อยบาทถ้วน)

กิจกรรมที่ ๓ ใช้งบประมาณ จำนวน ๙๕,๐๐๐ บาท (เก้าหมื่นห้าพันบาทถ้วน)

กิจกรรมที่ ๔ ใช้งบประมาณ จำนวน ๓๕,๐๐๐ บาท (สามหมื่นห้าพันบาทถ้วน)

/ส. เกณฑ์ชีวิต...

๑๗

๘. เกณฑ์ชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

๘.๑ ผลผลิต

๑) มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมการแสดงเจตนารมณ์หรือลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้าแรงงานเด็ก แรงงานบังคับ ในสินค้าประเภท กุ้ง ปลา อ้อย และเครื่องนุ่งห่ม จำนวน ๒๐๐ คน

๒) มีผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำกรอบแนวทางการดำเนินงานของสถานประกอบการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้าแรงงานเด็ก แรงงานบังคับ จำนวน ๕๐ คน

๓) มีการตรวจติดตามการดำเนินงานตามกรอบแนวทางในสถานประกอบการ จำนวน ๔ ครั้ง

๔) มีการจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อติดตามและรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาค้าแรงงานเด็ก แรงงานบังคับในกลุ่มสินค้าประเภท กุ้ง ปลา อ้อย และเครื่องนุ่งห่ม จำนวน ๑ ครั้ง

๘.๒. ผลลัพธ์

ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมได้ร่วมกันแสดงเจตนารมณ์และมีบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ รวมถึงมีกรอบแนวทางและการติดตามการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้าแรงงานเด็ก แรงงานบังคับ ในสินค้าประเภท กุ้ง ปลา อ้อย และเครื่องนุ่งห่ม ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่น และความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้าแรงงานซึ่งเป็นการดำเนินการที่สำคัญเพื่อให้ประเทศสหรัฐอเมริกาพิจารณาถอดรายการสินค้าไทยออกจาก TVPRA List และ EO List

๙. ผู้เสนอโครงการ

พันจัตริ

(พระ โชคบุญเจริญ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานแรงงานหญิง เด็ก และเครือข่ายการคุ้มครองแรงงาน

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

(นางรุ่งลาวัลย์ กัณทสิทธิ์)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานป้องกันและแก้ไขปัญหาค้าแรงงานคุ้มครองแรงงาน

รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการกองคุ้มครองแรงงาน

๑๑. ผู้อนุมัติโครงการ

(นายอภิญา สุจริตตานันท์)

อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

๑๑/๑๑